

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Projektet KomLoss

KOMMunikationsstödd Läs- Och
Skrivundervisning i Särskolan

Jenny Samuelsson, leg logoped, doktorand & Lisa Palmqvist, Fil Dr

Vi som jobbar med projektet

DART & Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborgs Universitet

- *Jenny Samuelsson, doktorand, logoped*
- *Gunilla Thunberg, docent, logoped*
- *Mats Lundälv, pedagog, konsult*
- *Monica Reichenberg, professor*

Linköpings universitet

- *Lisa Palmqvist, Fil Dr*
- *Mikael Heimann, professor emeritus*
- *Emil Holmer, Fil Dr, psykolog*

Elever i särskolan

- Kommunikationssvårigheter
- Förstå instruktioner
- Abstrakt tänkande och språk
- Ljuda och svara muntligt
- Läsvårigheter vanliga

Rätt till kommunikation

--> Läsning en form av kommunikation

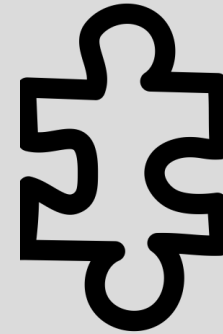
”The simple view of reading”

Avkodning

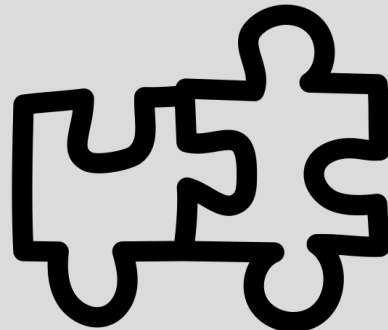
×

Språkförståelse

=

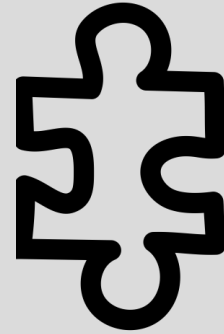
Läsförståelse

Öva avkodning

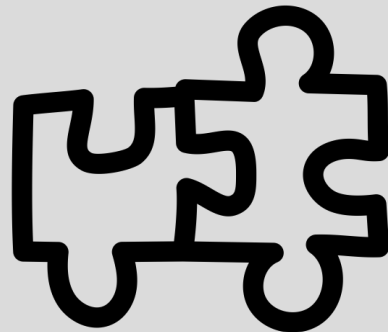
×

Öva helord

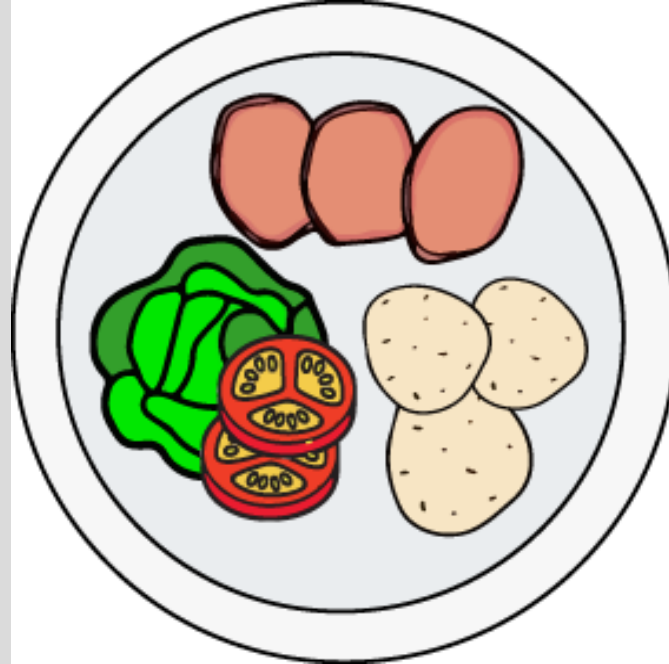

=

Bättre läsförståelse

mat

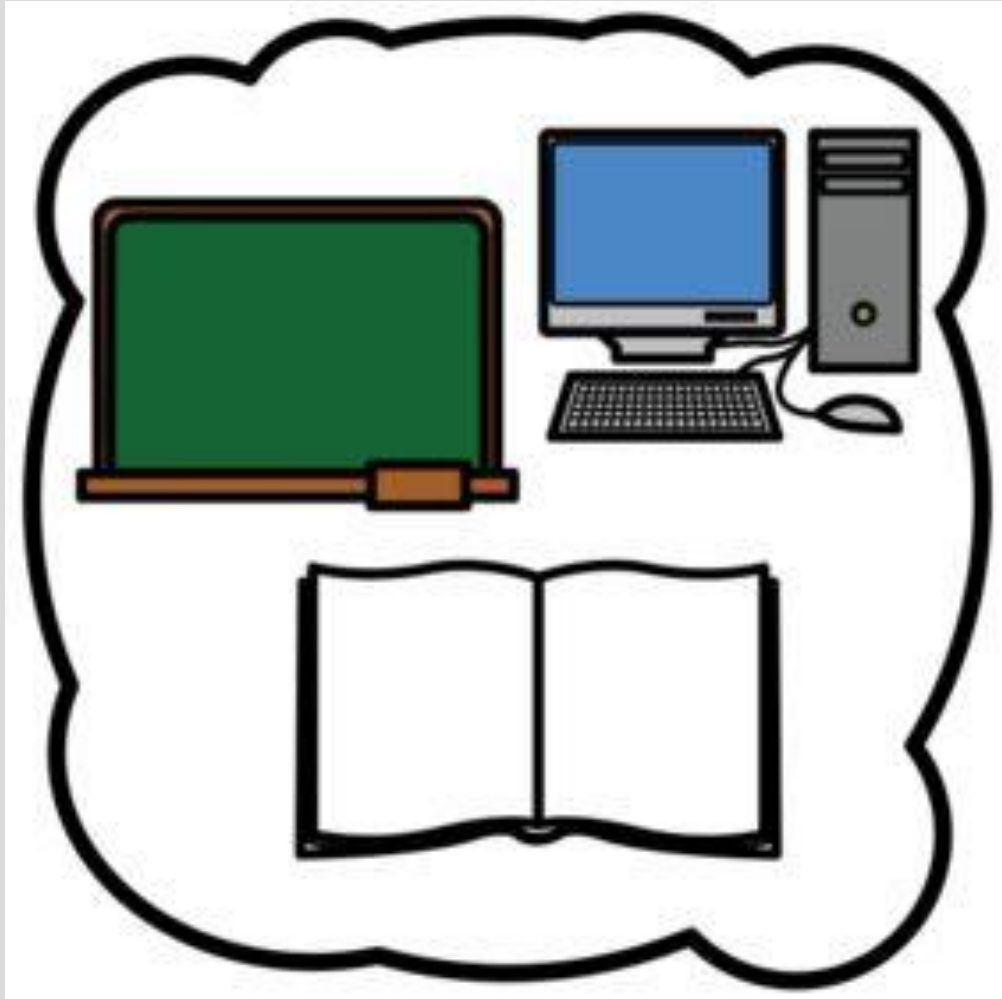

Mmm aaa t

Top-down: Förståelsebaserad metod
Helordsläsning

Bottom-up: Fonemisk metod
Avkodning

Tidigare forskning

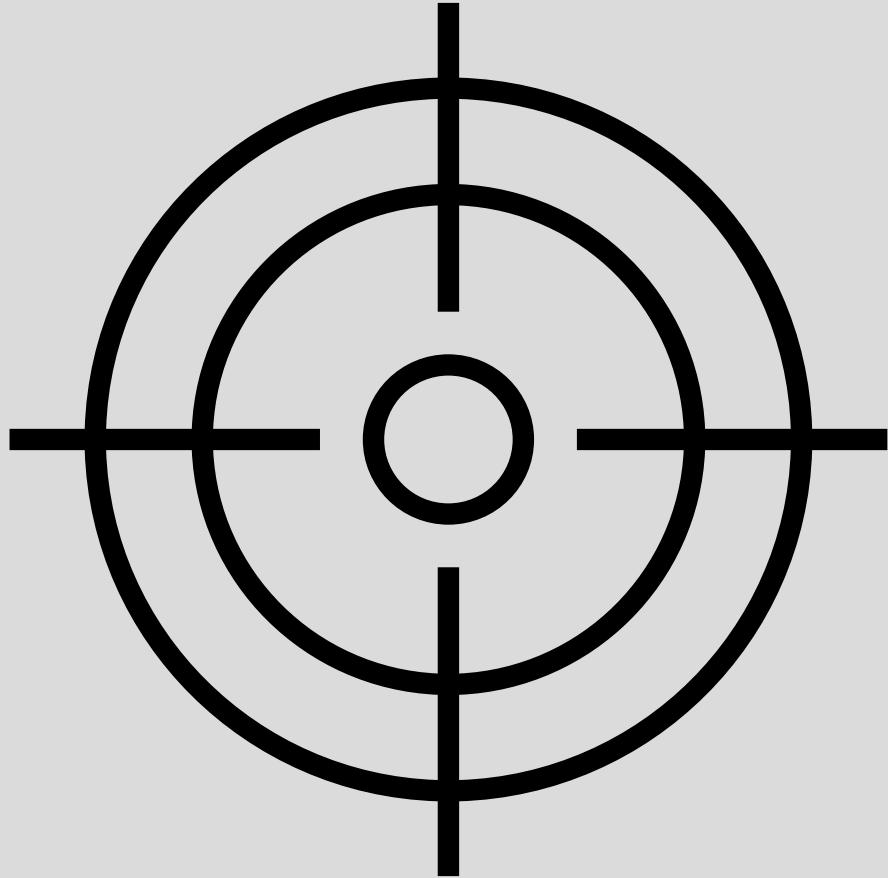
- Gruppen intellektuell funktionsnedsättning minst beforskat
- Förståelsebaserad metod vanligast
- De få som övat fonemisk metod visar lovande resultat

Digitala verktyg

- Kan stödja både fonemisk inläring och förståelsebaserad inläring
 - dock främst forskning på elever utan intellektuell funktionsnedsättning

Mål med projektet

Undersöka app-baserad inlärning av
förståelsebaserad och fonemisk
metod och effekten på:

- Läsning
- Språk- och talproduktion

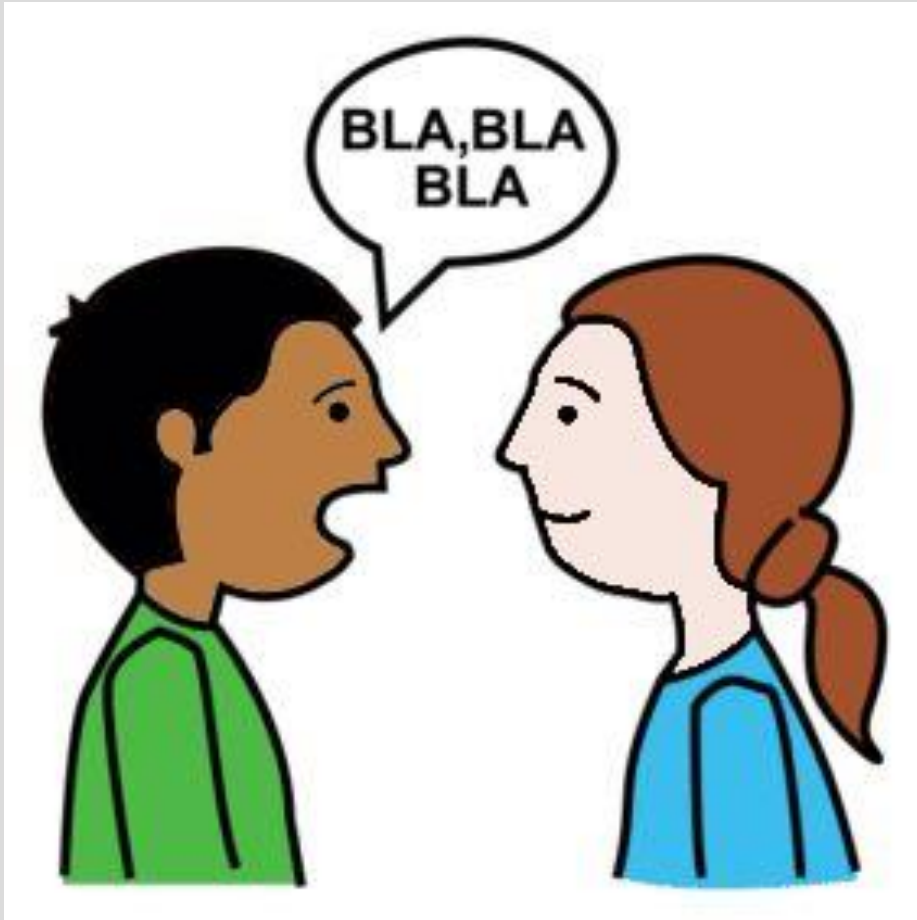
Hur kan läsundervisning utveckla läsförmågan?

Med fokus på:

- Helordsläsning?
- Avkodning?
- En kombination av båda?

Hur kan läsundervisning utveckla tal- och språkförmågan?

Med fokus på:

- Helordsläsning?
- Avkodning?
- En kombination av båda?

Animega – interaktiv språklek (is)

Fokus på förståelsebaserad undervisning – bygg en mening och få den animerad!

Utvecklat av vår forskargrupp i samarbete Penn State University.

 Bakát

Skapa - Level 1

Animega-is

1 - uppgift 1

1 - uppgift 2

1 - uppgift 3

1 - uppgift 4

1 - uppgift 5

1 - uppgift 6

1 - uppgift 7

← Bakát

Skapa

Animega-is

Level 1

Level 2

Level 3a

Level 3b

Level 4

Level 5

Level 6

ALL – Accessible Literacy Learning

Fokus på avkodning men även delar som bygger på helordsläsning

Utvecklat av Janice Light och David MacNaughton, Penn State University

L 100 100 100 100 100 100 100 100 100 100

h

ao

t

j

Gå till lärarläge

Elevläge

Kom Loss

Starta session

Bibliotek

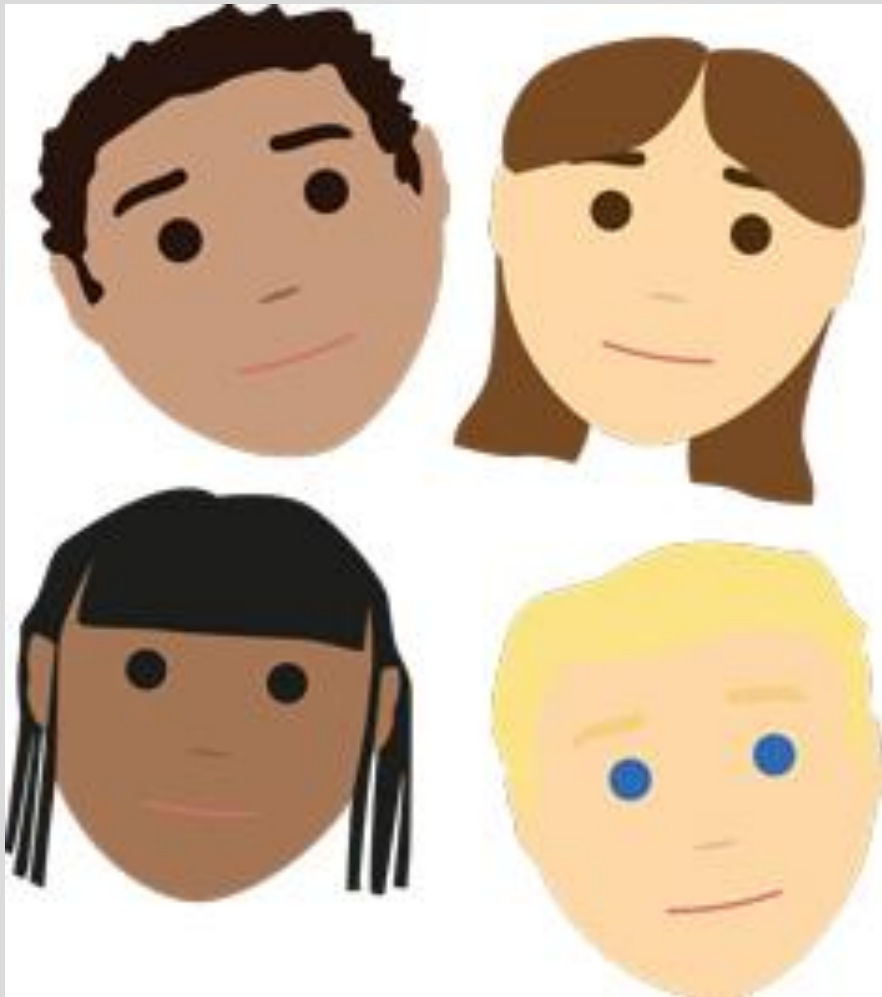

Härnäst: Avancerad avkodning av ord

Läge: Alla instruktioner

Deltagare

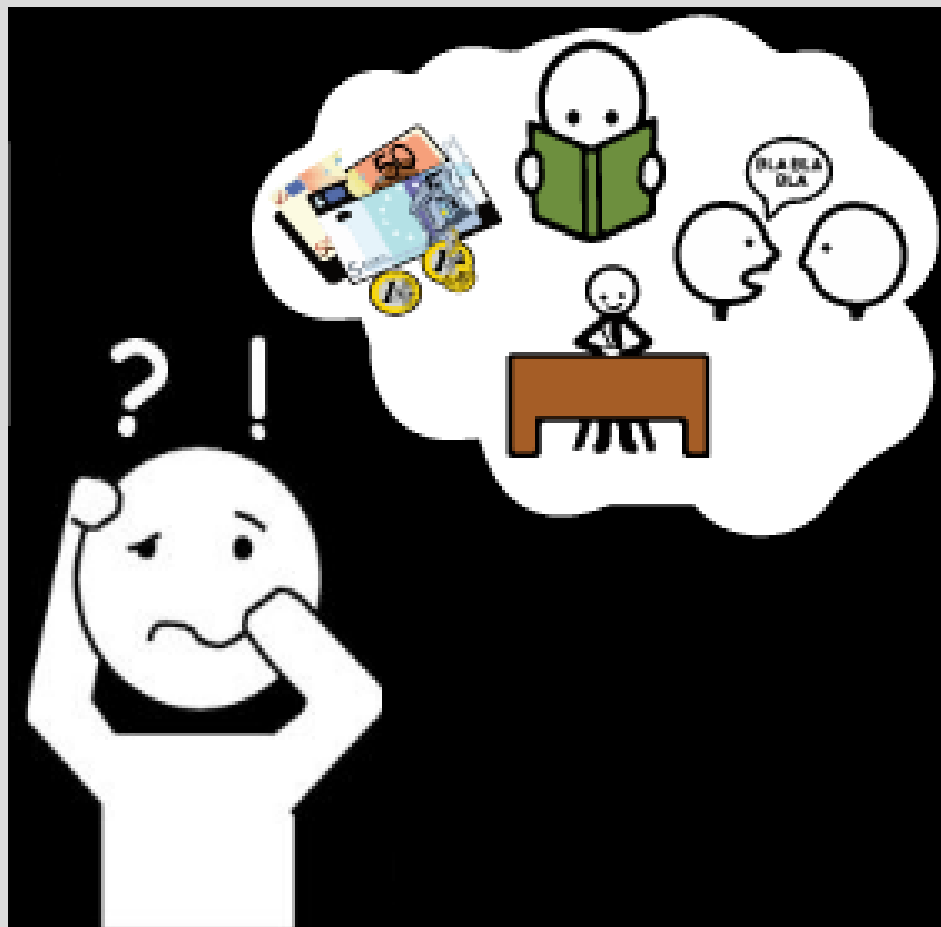
Inkluderade 138 elever i gymnasie-
resp grundskola

AKK-användare

Kan inte koppla fonem-grafem

Max läsa 20 helord

Utmaningar i projektet

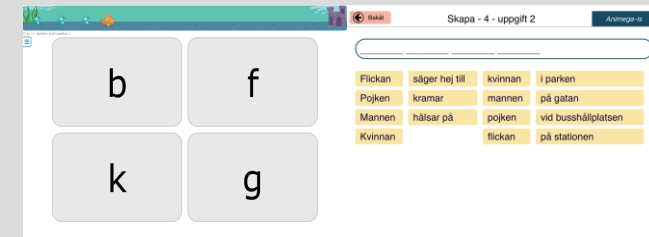
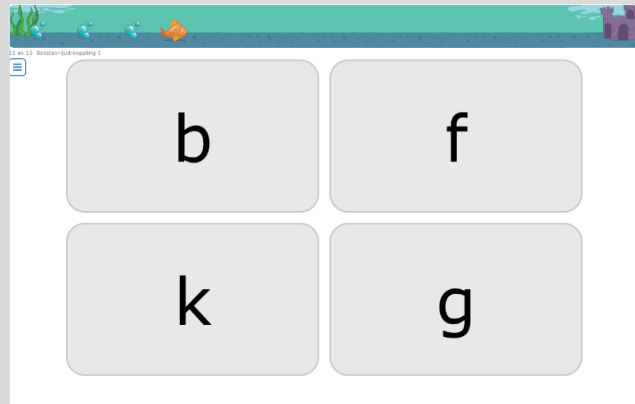
Formella test måste anpassas – säkerställa att mäter vi rätt saker

- Intellectuell funktionsnedsättning – stor variation
- Flera diagnoser
- Kommunikationssvårigheter
- Tillgång eller avsaknad av AKK

Studiedesign

Ordinarie
undervisning

Jämförelsegrupp

Fonemisk metod

Förståelsebaserad
metod

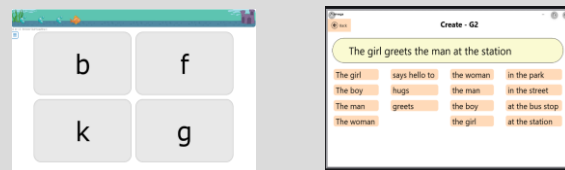
Kombination

Utbildning

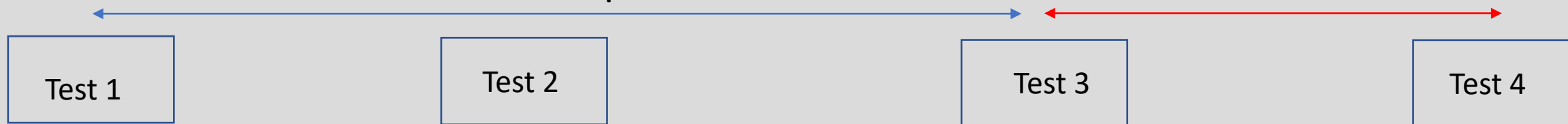
Workshop till pedagoger

Paket med kommunikations-
stödjande material till
undervisning

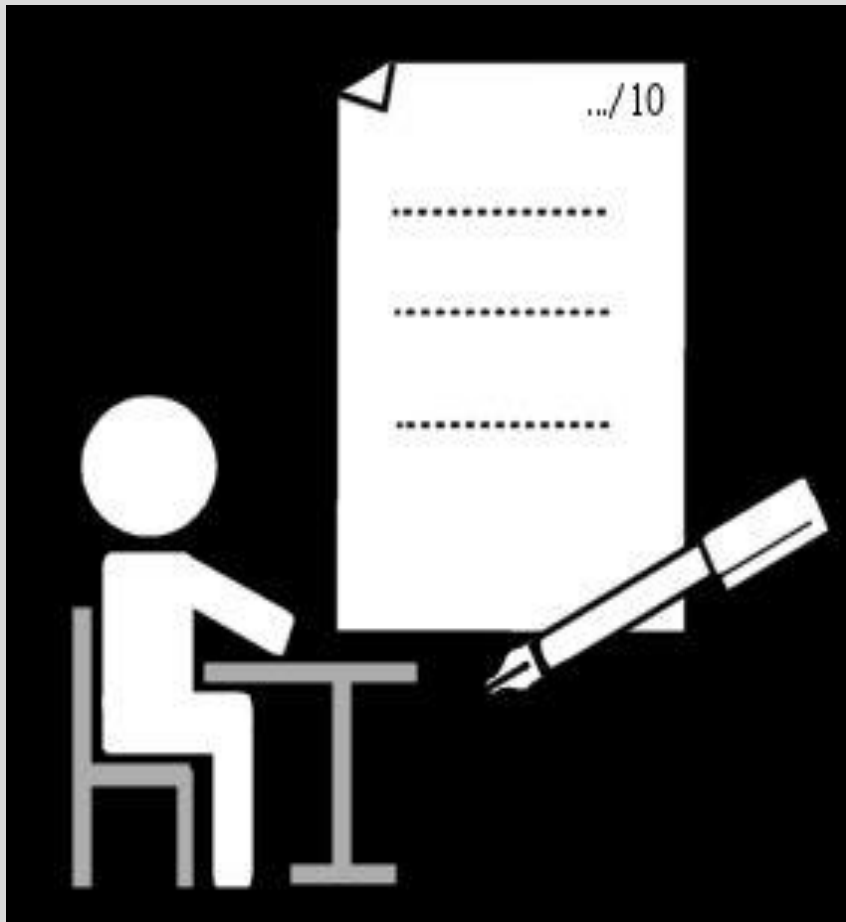
12 veckor app-träning
90 minuter per vecka

6 veckor utan app

- Träningen utfördes av lärare och assistenter på skolan
- Test 1 och Test 3 utfördes av Lisa och Jenny
- Test 2 och Test 4 utfördes av specialpedagog eller skolansluten logoped

Datainsamling

Forskargrupp (test 1 & 3)

Kognitiv & adaptiv förmåga

Elevintervju – samtalsmatta

Fonemisk förmåga

Läsning

Språk & tal

Specialpedagog/logoped (test 2 & 4)

Fonemisk förmåga

Läsning

Lärarna

Veckorapport

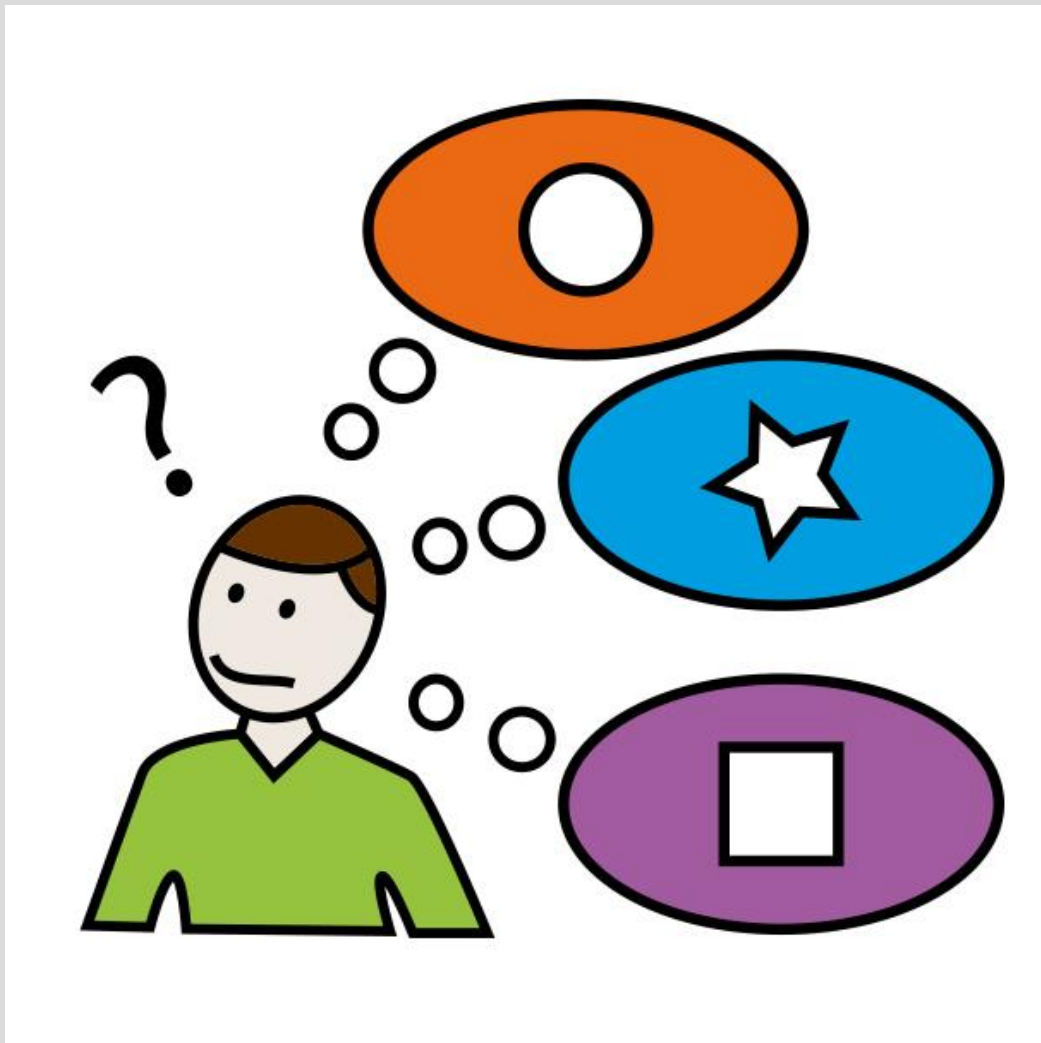
Lärarintervjuer

Två examensarbete i logopedi och specialpedagogik, Göteborgs universitet

- Lärares erfarenheter från intervention med ALL
- Lärares erfarenheter från intervention med Animega-is

Vad är kvar?

- Samla in den sista data
- Analysera!
- Besvara frågeställningar
- Presentation av resultat

Tack!

Lisa Palmqvist
lisa.palmqvist@liu.se

Jenny Samuelsson
jenny.samuelsson@vgregion.se

STIFTELSEN
MARCUS OCH AMALIA
WALLENBERGS
MINNESFOND

Vetenskapsrådet